

Právní úprava pěstounské péče prošla od svého počátku mnohaletým vývojem. Současná právní úprava se, jako právní úprava jakéhokoliv jiného institutu, poučila minulostí a snaží se vytvořit co nejlepší podmínky pro pěstouny, aby mohli dítěti, které nemůže být vychováváno vlastními rodiči, poskytnout nový domov, lásku a porozumění.

Zákonodárce se neustále snaží o zlepšování právní úpravy, a to zejména v zájmu dětí. Důkazem toho může být například nedávná úprava pěstounské péče na přechodnou dobu. Tímto se zákonodárce snažil alespoň přiblížit zahraničním právním úpravám, které zakotvily ve svých právních řádech profesionální pěstounskou péči. Přesto, jak již jsem se v této práci zmínila, je u nás dosud pěstounská péče chápána „tradičně“ – pěstouni mají zájem vychovat dítě až do jeho osamostatnění. Někteří odborníci z tohoto hlediska poukazují na to, že žadatelé volí pěstounskou péči namísto adopce, u níž je proces „získání dítěte“ o něco složitější, delší. S tímto názorem příliš nesouhlasím, neboť v současné době jsou na žadatele o pěstounskou péči kladeny značné požadavky. Musí se podrobit sociálnímu, psychologickému a zdravotnímu posouzení a absolvovat odbornou přípravu.

Současná právní úprava nepostihuje zdaleka všechny aspekty pěstounské péče. Například podle mého názoru chybí podrobnější úprava styku s biologickými rodiči dítěte. Úprava toho, kde by se měli biologičtí rodiče s dětmi setkávat, případně za jakých podmínek. Takováto právní úprava by mohla přinést určitou míru právní jistoty jak pro pěstouny a jejich děti, tak pro biologické rodiče.

Pěstounská péče je významnou alternativou ústavní výchovy, a proto je nezbytné věnovat jí dostatečnou pozornost. Jak se ukázalo v minulých letech, „zavírání“ dětí do ústavů není tím pravým řešením. Vědecká zkoumání prokázala, že vývoj mozku dítěte vyrůstajícího v ústavní výchově je opožděn. Při narození dítěte je mozek vyvinut cca ze 40 %, k dokončení vývinu dochází během prvního roku života. Citové vazby, které si dítě vytvoří, závisí na prvních stotisících emočních interakcích s blízkými osobami, které pracovníci ústavů nemohou umístěnému dítěti poskytnout.